

PRIIMTI TEKSTAI

P9_TA(2024)0157

2025 m. biudžeto gairės – III skirsnis

2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2025 m. biudžeto sudarymo bendrųjų gairių, III skirsnis – Komisija (2023/2220(BUI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
- atsižvelgdamas į peržiūrėtą 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa¹ (toliau – DFP tikslinimas),
- atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2022/2496, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa²,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gruodžio 16 d. poziciją dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto³,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa⁴, ir bendras deklaracijas, dėl kurių šiuo klausimu susitarė Parlamentas, Taryba ir Komisija⁵, taip pat į susijusias vienašales deklaracijas⁶,
- atsižvelgdamas į preliminarų pranešimą dėl pasiūlymo dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio tikslinimo⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2024 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–

¹ OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>.

² OL L 325, 2022 12 20, p. 11.

³ OL C 445, 2021 10 29, p. 240.

⁴ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11.

⁵ OL C 444 I, 2020 12 22, p. 4.

⁶ OL C 445, 2021 10 29, p. 252.

⁷ OL C, C/2024/1195, 2024 2 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj>.

2027 m. daugiamečių finansinė programa, projekto¹,

- atsižvelgdamas į 2023 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl didėjančių Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės skolinimosi išlaidų poveikio 2024 m. ES biudžetui²,
- atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją „2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos tobulinimas: atsparus ir naujiems iššūkiams pritaikytas ES biudžetas“³,
- atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (COM(2022)0223),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo⁴,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos⁵,
- atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 22 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos (COM(2021)0570), ir į savo 2022 m. lapkričio 23 d. poziciją dėl pasiūlymo⁶,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti⁷,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo⁸,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640) ir į savo 2020 m. sausio 15 d. su juo susijusią rezoliuciją⁹,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas),
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. per 21-ąją UNFCCC šalių konferenciją

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2024)0082.

² OL C, C/2023/1084, 2023 12 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj>.

³ OL C 177, 2023 5 17, p. 115.

⁴ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁵ OL L 424, 2020 12 15, p. 1.

⁶ OL C 167, 2023 5 11, p. 162.

⁷ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23.

⁸ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1.

⁹ OL C 270, 2021 7 7, p. 2.

(COP 21) Paryžiuje priimtą susitarimą (Paryžiaus susitarimas),

- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Vadovų Tarybos, Parlamento ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį¹, savo susijusią 2017 m. sausio 19 d. rezoliuciją², 2021 m. kovo 4 d. Komisijos Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planą ir į 2021 m. gegužės mėn. Europos Vadovų Tarybos narių priimtą Porto deklaraciją dėl socialinių reikalų,
- atsižvelgdamas į 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategiją,
- atsižvelgdamas į 2021 m. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą 10/2021 „Lyčių aspekto integravimas į ES biudžetą: laikas pereiti nuo žodžių prie veiksmų“,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus,
- atsižvelgdamas į 2023 m. vasario 1 d. Komisijos komunikatą „Žaliojo kurso pramonės planas poveikio klimatui neutralizavimo amžiui“ (COM(2023)0062),
- atsižvelgdamas į 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241³,
- atsižvelgdamas į 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė⁴,
- atsižvelgdamas į 2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą⁵ ir prie jo pridėtus bendrus pareiškimus, dėl kurių susitarė Parlamentas, Taryba ir Komisija,
- atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 12 d. Tarybos išvadas dėl 2025 m. biudžeto gairių (6195/2024),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 93 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Biudžeto kontrolės komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Konstitucinių reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,
- atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0068/2024),

Į žmones orientuotas 2025 m. ES biudžetas: žmonių gyvenimui gerinti Ir Sąjungos konkurencingumui stiprinti skirtos investicijos

¹ OL C 428, 2017 12 13, p. 10.

² OL C 242, 2018 7 10, p. 24.

³ OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>.

⁴ OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

⁵ OL L 207, 2024 2 22, p. 1.

1. yra tvirtai įsitikinęs, kad laikotarpiu, kai vyksta geopolitiniai ir instituciniai pokyčiai, patiriamas finansinis spaudimas, susiduriama su klimato kaita ir visuomenės uždaviniais, patikimas, tvirtas, lankstus ir į investicijas orientuotas ES biudžetas ir toliau yra labai svarbus įgyvendinant Sąjungos politiką ir atlieka centrinį vaidmenį reaguojant į žmonių poreikius, nepaliekant nė vieno nuošalyje vykdant žaliają ir skaitmeninę pertvarką, užtikrinant saugumą ir gerovę žmonėms ir skatinant ES ekonomikos konkurencingumą;
2. atkreipia dėmesį į sudėtingas aplinkybes, susijusias su 2025 m. biudžeto procedūra, nes ji vyksta didelės tarptautinės įtampos ir netikrumo laikotarpiu ir rinkimų metais, taigi Parlamentas ir Komisija turės valdyti pereinamąjį laikotarpį nuo vienos iki kitos kadencijos; puikiai supranta didelius ir sykiu neišvengiamus kalendorinius suvaržymus ir ragina visus veikėjus į juos atsižvelgti tinkamai bei konstruktyviai;
3. labai apgailėstauja dėl to, kad Tarybai nepavyko pasiekti susitarimo dėl daugiametės finansinės programos (DFP) tikslinimo iki 2023 m. pabaigos; todėl pažymi, kad jis turi pradėti biudžeto procedūrą, kai nesama tikrumo dėl kelių esminių 2025 m. finansinio programavimo elementų, ir puikiai žino apie, deja, labai mažas, o kai kuriais atvejais neigiamas maržas pagal DFP viršutines ribas;
4. mano, kad DFP tikslinimo rezultatai neatitinka pradinių EP siekių; pabrėžia, kad DFP reglamento peržiūra yra būtina sąlyga siekiant užtikrinti vidutinės trukmės finansinę paramą Ukrainai pagal Ukrainos priemonę, sudaryti sąlygas padidinti finansavimą tiksliniams politikos prioritetams, taip pat skatinti ES strateginį savarankiškumą ir apsaugoti Sąjungos programas bei biudžeto lankstumą, atsižvelgiant į didesnes nei numatyta palūkanų normas, taigi ir didesnes nei numatyta Sąjungos skolinimosi išlaidas; pažymi, kad 2025 m. metinė biudžeto procedūra bus pirmoji procedūra, kuri visa grindžiama persvarstytu DFP reglamentu;
5. primena, kad bendra deklaracija, dėl kurios trys institucijos susitarė pagal 2020 m. DFP susitarimą, ir kurioje numatyta, kad išlaidomis, kurios padengia priemonės „Next Generation ES“ finansavimo išlaidas, „nesiekama sumažinti ES programų ir fondų“ lėšų, vis dar galioja ir yra atskaitos taškas biudžeto valdymo institucijai, visų pirma mobilizuojant EURI priemonę, kad būtų galima padengti bent dalį su NGEU skolinimosi išlaidomis susijusio trūkumo; todėl ketina užtikrinti, kad visos programos būtų tinkamai finansuojamos ir būtų išlaikytas biudžeto lankstumas ir reagavimo pajėgumai vykdant metinę biudžeto procedūrą; primygtinai pabrėžia, kad Komisija per visą biudžeto procedūrą turi laiku pateikti patikimą ir tikslią informaciją apie NGEU skolinimosi išlaidas ir numatomas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės išmokas;
6. ragina Tarybą ir Komisiją visapusiškai taikyti Reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo; ypač pabrėžia, kad teisinės valstybės principo laikymasis yra esminė išankstinė sąlyga siekiant gauti ES lėšų; pabrėžia, kad lėšos negali būti išmokėtos, jei valstybės narės nesilaiko visų atitinkamų reikalavimų; pakartoja, kad sisteminės teisinės valstybės problemos, pvz., valdžių atskyrimo principo pažeidimas arba bandymai pastaruoju metu kėsintis į teismų nepriklausomumą kai kuriose valstybėse narėse, kelia aiškų pavojų ES finansiniams interesams ir ES biudžeto apsaugai, ir ragina Komisiją neleisti, kad vyktų regresas kalbant apie teisinės valstybės srityje pasiektus laimėjimus; dar kartą ragina Komisiją skubiai užtikrinti, kad ES lėšos, kurių mokėjimas sustabdytas pagal teisinės valstybės sąlygų mechanizmą, per vietos valdžios institucijas ir pilietinės visuomenės

organizacijas pasiektų piliečius, įmones, regionų ir vietos valdžios institucijas, nevyriausybinės organizacijas ir visus kitus susijusius suinteresuotuosius subjektus;

7. pabrėžia, kad grąžinti Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) skolinimosi išlaidas yra teisinis ES įsipareigojimas ir nediskrecinis ES biudžeto išlaidų punktas; pažymi, kad skolinimosi išlaidos priklauso nuo išmokų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) tempo, taip pat nuo rinkos svyravimų kalbant apie obligacijų pajamingumą, todėl jos iš esmės yra nenuspėjamos ir nepastovios; pakartoja savo poziciją, kad visos EURI skolinimosi išlaidos turėtų būti padengiamos iš EURI specialiosios priemonės ir viršijant DFP viršutines ribas, kad būtų atkurta tam tikra 2b išlaidų kategorijos marža ir apsaugota lankstumo ir bendros maržos priemonių biudžeto erdvė; sieks užtikrinti, kad patikslintai DFP taikant EURI pakopinį mechanizmą nebūtų sukurta tvarka, dėl kurios būtų padaryta nepagrįsta papildoma žala suplanuotoms išlaidoms arba turimoms lėšoms pagal netemines specialiąsias priemones;
8. primena, kad prognozuojama¹, jog Europos ekonomika augs labai nedaug (0,9 proc. 2024 m. ir 1,7 proc. 2025 m.), o infliacija ir toliau gerokai viršys 2 proc., šis rodiklis naudojamas kaip automatinis defliatorius DFP (3,0 proc. 2024 m. ir 2,5 proc. 2025 m.); pripažįsta, kad tai reiškia, jog nuolat mažėja biudžeto, kuris turi išlikti subalansuotas ir yra apribotas absoliučių verčių, perkamoji galia; atkreipia dėmesį į labai mažą bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįstų nuosavų išteklių poreiklavimo tarifą pastaraisiais metais (0,46 proc. 2024 m. biudžeto projekte) dėl bendro infliacijos poveikio, žemo mokėjimų asignavimų lygio ir didesnių pajamų iš kai kurių kitų nuosavų išteklių; primena savo poziciją, kad korekcijos ir kiti korekciniai mechanizmai turėtų būti panaikinti visam laikui, o kol jie nėra panaikinti visam laikui, bendram BNP pagrįstų nacionalinių įnašų sumažinimui turėtų būti taikomas fiksuotas, iki 2 proc. per metus siekiantis, defliatorius;
9. apgailestauja dėl to, kad Taryboje nedaroma pažanga nuosavų išteklių sistemos reformos klausimu; primena savo poziciją dėl iš dalies pakeistų Komisijos pasiūlymų, joje pritariama naujų nuosavų išteklių nustatymui; mano, kad nustačius naujus tikrus pajamų šaltinius, laikantis Tarpinstituciniame susitarime nustatytų veiksmų gairių, būtų padengta papildoma biudžeto našta, atsirandanti dėl skolinimosi pagal priemonę „NextGenerationEU“, ir taip būtų apsaugotos maržos ir lankstumo mechanizmai, o tai savo ruožtu palengvintų biudžeto sprendimų dėl nenumatytų poreikių priėmimą, taip pat naujas strateginio prognozavimo iniciatyvas; be to, primygtinai ragina Komisiją toliau dėti pastangas siekiant nustatyti papildomus, naujus ir, pageidautina, tikrus nuosavus išteklius ir kitus ES biudžeto pajamų šaltinius, neįtrauktus į TIS;
10. apgailestauja dėl to, kad gebėjimui reaguoti į nenumatytus įvykius arba pradėti naujas iniciatyvas didelį poveikį daro ribotas biudžetas, ir ketina kiek įmanoma gerinti šią padėtį, taip pat ir atsižvelgdamas į didesnius ES piliečių lūkesčius; primena, kad būtina sukurti papildomą specialią priemonę viršijant DFP viršutines ribas, kad ES biudžetas galėtų geriau prisitaikyti prie krizių ir greitai reaguoti į jas ir jų socialinį bei ekonominį poveikį;
11. yra pasiryžęs, nepaisant daugybės šių apribojimų, išlaikyti nuoseklią ir vieningą poziciją, kuri atspindėtų jo nustatytus politikos prioritetus ir institucinius interesus,

¹ Europos Komisija, „[2024 m. žiemos ekonominė prognozė. Lėtesnis augimo atsigavimas sparčiau mažėjant infliacijai](#)“ (angl. ‘[Winter 2024 Economic Forecast: A delayed rebound in growth amid faster easing of inflation](#)’), 2023 m.

įskaitant Sąjungos konkurencingumo didinimą, strateginių priklausomybių mažinimą, švarios energijos diegimo spartinimą, Sąjungos klimato ir biologinės įvairovės integravimo tikslų įgyvendinimo užtikrinimą, saugumo ir gynybos pajėgumų stiprinimą, taip pat prisidėjimą prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, kartu iki minimumo sumažinant neigiamą poveikį pavyzdinėms programoms ir kuo labiau padidinant šalutinę ekonomikos augimo naudą visiems ES žmonėms;

Teisingas, sąžiningas ir įtraukus biudžetas, suteikiantis geresnių galimybių visiems ES piliečiams ir užtikrinantis ekonomikos augimą

12. pažymi, kad užtikrinti pragyvenimą, esant priimtinioms išlaidoms, bei visuomenės sanglaudą ir toliau yra nuolatinis iššūkis visoms ES valstybėms narėms ir jų regionams, ir primena aukštos kokybės ir prieinamų viešųjų paslaugų vaidmenį šioje srityje; pageidauja didinti įtraukumą ir galimybes gauti finansavimą, kai tinkama, laikantis susijusių tinkamumo kriterijų, ir kuo labiau padidinti finansavimo galimybes pasinaudojant esamų lėšų svorto poveikiu; mano, kad socialinis ES išlaidų aspektas, kaip būtinas komponentas jų teisėtumui užtikrinti, turėtų ir toliau būti svarbiu kompleksiniu kriterijumi visose politikos srityse;
13. pabrėžia, kad ES biudžetas visų pirma yra investicijų biudžetas, turintis svorto poveikį, jis gali paskatinti Sąjungos tikslų įgyvendinimą ir politikos formavimą, papildyti nacionalinės politikos priemones ir taip padėti patenkinti visų ES žmonių poreikius; primena ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės svarbą didinant Sąjungos atsparumą ir švelninant buvusių ir tebesitęsiančių krizių socialinį ir ekonominį poveikį; mano, kad turėtų būti dedamos visos pastangos siekiant užtikrinti, kad šie du pagrindiniai ES finansavimo šaltiniai būtų veiksmingai ir nedelsiant naudojami;
14. yra tvirtai pasiryžęs naudoti ES biudžetą siekiant apčiuopiamų ir matomų pokyčių piliečiams, ekonomikai bendrojoje rinkoje ir žaliojo kurso tikslų įgyvendinimui remiant kokybiškų darbo vietų kūrimą pažangiausiose pramonės šakose, užtikrinant darbo rinkos pasirengimą ateities iššūkiams pasitelkiant įgūdžių ugdymo ir talentų skatinimo programas, kovojant su nedarbu, didinant Europos konkurencingumą ir stiprinant Sąjungos gynybos parengtį; mano, kad technologinis savarankiškumas ir tvarus augimas yra svarbiausi veiksniai siekiant ilgalaikių Sąjungos energetikos ir klimato tikslų; pakartoja savo raginimą išlaikyti tinkamą finansavimą siekiant remti mažąsias ir vidutines įmones (MVI), kurios yra Europos ekonomikos pagrindas, startuolius ir jaunimą, ūkininkus, mokytojus ir transporto darbuotojus; pabrėžia, kad reikia toliau gerinti energetikos ir transporto infrastruktūrą, investuoti į visuomenės sveikatos ir gerovės paslaugų modernizavimą, socialinę ir teritorinę sanglaudą bei įtraukti ir remti pažeidžiamas, atokias ir kaimo bendruomenes, įskaitant pažangiuosius kaimus; atkreipia dėmesį į tai, kad biudžetas turi padėti užtikrinti žaliąją pertvarką, kartu remiant kokybišką žemės ūkį bei užtikrinant galimybes naudotis geros kokybės sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugomis;
15. pabrėžia didelį mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį konkurencingumui, ilgalaikiam ekonomikos augimui ir užimtumui Europos Sąjungoje; primena ilgalaikę iniciatyvą siekti, kad ES investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą intensyvumas pasiektų 3 proc. BVP; pripažįsta esamą atotrūkį tarp tikslo ir faktiškai teikiamo finansavimo; pabrėžia, kad Europos pirmavimas technologijų srityje yra labai svarbus įgyvendinant žaliąjį kursą ir sveikatos sąjungą, nes padeda kurti aukštos kvalifikacijos darbo vietas Sąjungoje visoje vertės grandinėje ir stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų kompetenciją Sąjungoje; yra labai susirūpinęs dėl to, kad turimų lėšų užtektų tik

nedidelei daliai visų pateiktų paraiškų finansuoti, dėl to pagal programas gaunama gerokai daugiau paraiškų nei galima patenkinti, o mokslininkai išvyksta iš Sąjungos į konkuruojančius regionus;

16. pabrėžia, jog būtina priimti tvarius ir ilgalaikius sprendimus, kad būtų galima sėkmingai spręsti struktūrines demografines problemas ir mažinti protų nutekėjimą mažiau išsivysčiusiuose ES regionuose ir miestuose; pabrėžia, kad reikia skirti finansinių išteklių atgaivinti regionams, kuriuose mažėja gyventojų investuojant į socialinę ir demografinę politiką, pagal kurią būtų remiamos šeimos, ir teikti senėjančiai Europos visuomenei tinkamą paramą, pvz., sudarant galimybes naudotis sveikatos priežiūros, judumo ir viešosiomis paslaugomis;
17. primygtinai ragina mobilizuoti didžiausią galimą finansavimą pagal programą „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpusą, siekiant skatinti mokymąsi ir verslumą, gerinti jaunimo įgūdžius, formalųjį, neformalųjį švietimą ir savaiminį mokymąsi bei įsidarbinimo galimybes, taip pat didinti socialinę įtrauktį; pakartoja, jog reikia užtikrinti, kad pagal abi programas būtų užtikrintos lygios galimybės, ypatingą dėmesį skiriant palankių sąlygų neturintiems asmenims visoje ES ir asocijuotose šalyse; laikosi nuomonės, jog turi būti toliau remiamos judumo stipendijos pagal programą „Erasmus+“, kad jomis būtų padengiamos padidėjusios pragyvenimo išlaidos ir užtikrinamas prieinamumas, lygios galimybės ir įtraukus dalyvavimas, visų pirma iki tinkamo lygio papildinant minimalią stipendiją vienam dalyviui;
18. pabrėžia, kad svarbu įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį, ir ragina Komisiją pradėti svarstymus dėl ES biudžeto socialinių išlaidų stebėjimo metodikos kitu programavimo laikotarpiu; pabrėžia itin svarbų ES biudžeto vaidmenį remiant iniciatyvas, kuriomis stiprinamas socialinis dialogas ir didinami vietos ir regionų socialiniai veiksmai bei visiems suteikiama galimybė naudotis gyvybiškai svarbiomis pagrindinėmis paslaugomis; pakartoja, kad reikia parengti vyresnio amžiaus žmonėms skirtą Europos strategiją, kurioje būtų numatyti konkretūs kovos su marginalizacija, vienišumu ir izoliacija veiksmai; be to, primena, kad reikia visapusiškai įgyvendinti 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategiją siekiant pagerinti neįgaliųjų gyvenimo sąlygas Sąjungoje; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos vežėjai susiduria su skirtingomis problemomis kiekvienoje valstybėje narėje – nuo didėjančių išlaidų iki pajėgumų trūkumo, taip pat į lankstumo ir geresnių darbo sąlygų poreikį; pabrėžia, kad reikia sugriežtinti galiojančias jų apsaugos taisykles ir skirti papildomų išteklių darbo sąlygoms visose valstybėse narėse stebėti; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad naudinga ES lygmeniu kurti IT priemones, kurios padėtų geriau įgyvendinti biurokratinius reikalavimus ir standartizuoti sertifikatus;
19. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti pakankamai išteklių ES taisyklėms dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo veiksmingai įgyvendinti siekiant palengvinti darbo jėgos judumą ir paprasčiau perkelti socialines išmokas; ragina ES lešas naudoti elektroninių socialinės apsaugos informacijos mainų sistemai plėtoti ir tolesniam socialinės apsaugos sistemų skaitmeninimui remti, siekiant sąžiningo darbo jėgos judumo;
20. pripažįsta, kad technologijos ir dirbtinis intelektas (DI) sparčiai keičia užimtumo aplinką; pabrėžia, kad į žmogų orientuotų patikimų DI technologijų ekonominis potencialas gali lemti Europos ekonomikos augimą ir pagerinti piliečių gyvenimą įvairiose srityse, pvz., sveikatos, žemės ūkio, energetikos, transporto ir saugumo; ragina užtikrinti, kad tai atsispindėtų ES programose ir politikoje, skiriant pakankamus

finansinius išteklius; pabrėžia, kad reikia gerinti piliečių pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, kad jie atitiktų įmonių poreikius, ir apsaugoti piliečius nuo dezinformacijos; pritaria ES priemonėms, kuriomis koordinuotai papildomos nacionalinės užimtumo strategijos, skirtos darbo vietų pertvarkymui, ir judumas ES lygmeniu, panaudojant šių pokyčių potencialą siekiant sukurti klestinčią, gebančią prisitaikyti darbo jėgą, be kita ko, skatinant profesinį perkvalifikavimą bei judumą ir taip užtikrinant sklandų perėjimą į naujus ir besiformuojančius darbo sektorius;

21. yra susirūpinęs dėl didėjančio ekstremalių meteorologinių reiškinių, pvz., didelių gaisrų, potvynių ir kitų gaivalinių nelaimių, susijusių su intensyvėjančia klimato kaita visoje Europoje, skaičiaus; todėl pabrėžia, kad reikia užtikrinti pakankamą ES civilinės saugos mechanizmo finansavimą, ir ragina geriau konsoliduoti ES reagavimo į nelaimės pajėgumus sustiprinant bendras medicinos ir skubios pagalbos komandas; ragina Komisiją užtikrinti, kad ištekliai galėtų būti greitai skiriami ir iš Europos Sąjungos solidarumo fondo bei neatidėliotinos pagalbos rezervo;
22. pabrėžia, kad svarbu skirti tinkamą finansavimą veiklai, nustatytai reglamente dėl programos „ES – sveikatos labui“; pripažįsta, kad vaistų ir sveikatos technologijų kaina daro didelį poveikį pacientų galimybėms jais naudotis; pabrėžia, kad vaistai už neįperkama kainą yra reali gydymo kliūtis, ir ragina įgyvendinti konkrečias priemones, siekiant spręsti šias problemas; atsižvelgdamas į tai, ragina geriau koordinuoti veiksmus ES lygmeniu ir vykdyti bendrus vaistų viešuosius pirkimus, kad šios kainos būtų sumažintos; pabrėžia, kad svarbu kovoti su vaikų ligomis, ypač daug dėmesio skiriant retoms ligoms; visų pirma pabrėžia Europos kovos su vėžiu plano svarbą; ragina numatyti plataus užmojo programos „Europos horizontas“ veiksmų grupės „Sveikata“ biudžetą, kad ES galėtų veiksmingai reaguoti į būsimas sveikatos krizes, padėti stiprinti sveikatos sistemas ir gerinti žmonių fizinę ir psichikos sveikatą užtikrinant, kad sveikatos priežiūra būtų įperkamesnė ir prieinamesnė; pripažįsta, kad širdies ir kraujagyslių ligos tebėra pagrindinė mirties priežastis ES; mano, kad labai svarbu spręsti širdies ir kraujagyslių ligų problemą investuojant į veiksmus, skirtus individualizuotajai medicinai ir e. sveikatai, nes tai padidins prevencijos ir gydymo standartus ir suteiks visiems piliečiams vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis; pabrėžia, kad reikia išvengti vaistų stygiaus, su kuriuo pastaraisiais metais susidūrė kai kurios valstybės narės; pripažįsta, kad reikia mažinti sveikatos netolygumus, kad visoms moterims būtų užtikrinta teisinga sveikatos priežiūra, įskaitant galimybę naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugomis, ir primena, jog nepaprastai svarbu, kad moterų sveikata išliktų politikos ir mokslinių tyrimų prioritetu;
23. primena, kad reikia spręsti įgūdžių trūkumo, protų nutekėjimo ir ryšio tarp rinkos poreikių ir įgūdžių problemą, be kita ko, atsižvelgiant į padėtį įvairiuose ES regionuose; mano, jog tam, kad ES darbo jėga išliktų konkurencinga ateityje, būtina apibrėžti pagrindines mokymo ir perkvalifikavimo sritis, ypač siekiant skatinti žaliuosius ir skaitmeninius įgūdžius; pabrėžia, kad reikia papildomų investicijų siekiant modernizuoti Sąjungos švietimo sistemas, kurti specialistų gausinimo sistemas ir skatinti jaunos verslininkus; ragina paspartinti Europos įgūdžių metų ir Europos švietimo erdvės įgyvendinimą; ragina Komisiją skubiai įgyvendinti sprendimus, kurie Europos įgūdžių metais apibrėžti kaip itin svarbūs, pabrėžia, kad reikia geriau bendradarbiauti su įmonėmis, įtraukti ES jaunimo testą ir uždrausti nemokamų stažuotojų praktiką; atsižvelgdamas į Konferencijoje dėl Europos ateities priimtas rekomendacijas, primena, kad svarbu parengti Europos švietimo planą, kuriame būtų numatyti finansiniai ištekliai, siekiant remti kokybišką švietimą ir mokytojų rengimą ir

sumažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių;

24. pabrėžia finansavimo programų demokratijos, teisių ir vertybių srityse pridėtinę vertę, primena ES biudžeto svarbą propaguojant Europos vertybes, įtvirtintas ES sutarties 2 straipsnyje, kultūrą ir piliečių teises bei kuriant atsparias visuomenes ir remiant pagrindinius demokratijos, teisinės valstybės, solidarumo, įtraukumo, teisingumo, nediskriminavimo ir lygybės, įskaitant lyčių lygybę, principus; pageidauja, kad atitinkamos biudžeto eilutės ir įstaigos būtų sustiprintos siekiant spręsti poliarizacijos, politinio ekstremizmo stiprėjimo, mažo pasitikėjimo institucijomis problemas, puoselėti dalyvaujama demokratiją, propaguoti pagrindines teises, užkirsti kelią demokratijos regresui, teisinės valstybės erozijai, mažėjančiai pilietinės visuomenės organizacijų, veikiančių šioje srityje vietos, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, erdvei bei euroskepticizmo instrumentalizavimui; ragina užtikrinti pakankamą ES finansavimą Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programai, atkreipia dėmesį į vertingą darbą, atliekamą pagal Sąjungos vertybių paprogramę, pagal kurią skiriamas tiesioginis finansavimas pilietinės visuomenės organizacijoms, taip pat pagal „Daphne“ programą ir lygybės bei teisių srityje; pakartoja, kad reikiama išteklių turėtų būti skirta kovai su smurtu dėl lyties ir teisių bei priegios prie saugių lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugų rėmimui, moterų teisių organizacijoms, taip pat ES iniciatyvoms bei įstaigoms, kuriomis kovojama su moterų diskriminacija; ragina Komisiją sudaryti palankesnes sąlygas naudotis Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programa, taip pat garantuoti, kad valstybių narių veiklos vykdytojais lanksčiai perskirstytų dotacijas vietos ir visuomeninėms organizacijoms, siekiant užtikrinti, kad finansavimas pasiektų tuos, kurie dirba arčiausiai piliečių;
25. ragina Komisiją didinti Sąjungos paramą siekiant apsaugoti piliečius, mažumas ir religines bendruomenes bei viešąsias erdves nuo terorizmo grėsmių, kovoti su radikalizacija ir teroristiniu turiniu internete ir stabdyti neapykantos retorikos, antisemitizmo, prieš musulmonus nukreiptos neapykantos ir rasizmo plitimą visoje Europoje bei pasaulyje;
26. atkreipia dėmesį į nuolat didėjančias grėsmes ir pavojus, susijusius su užsienio suinteresuotųjų subjektų vykdomomis organizuotomis ir tikslinėmis dezinformacijos kampanijomis prieš Europos Sąjungą; prašo skirti finansavimą programai „Europos horizontas“ ir Komisijos bei EIVT administruojamai veiklai, kuria siekiama kovoti su dezinformacijos plitimu dideliu mastu ir kurti veiksmingesnes atsakomąsias priemones; ragina Sąjungą ir valstybes nares naudoti ES lėšas veiklai, kuria siekiama didinti piliečių gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis; ragina skirti daugiau lėšų kovai su neapykantos retorika ir teroristiniu turiniu internete; pabrėžia, kad reikia stiprinti žurnalistų laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmą skiriant pakankamai išteklių, laikantis atitinkamų taisyklių, ir remti žurnalistus, įskaitant tiriamosios žurnalistikos atstovus, žmogaus teisių gynėjus ir pilietinės visuomenės narius, prieš kuriuos imamasi atsakomųjų veiksmų, pvz., strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP); ragina tinkamai remti kultūros sektorių, be kita ko, skatinant tarpvalstybinę Europos filmų, muzikos ir vaizdo žaidimų sklaidą; todėl ragina skirti daugiau lėšų programai „Kūrybiška Europa“;

Biudžetas, kuriuo įgyvendinami strateginiai prioritetai

27. pabrėžia, kad svarbu mažinti Sąjungos strateginę priklausomybę svarbiausiuose sektoriuose; palankiai vertina naująjį reglamentą dėl Europos strateginių technologijų platformos (STEP), tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad reikia struktūrinio atsako į

strateginių pramonės sektorių investicijų poreikius, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos nustatyti, plėtoti ir plėsti proveržio technologijas; apgailestauja dėl to, kad šiuo atžvilgiu esamo programos „Europos horizontas“ finansavimo lygio nepakanka, ir ragina skirti daugiau lėšų programai „Europos horizontas“ ir kitoms pagrindinėms šios srities Sąjungos programoms, pvz., „InvestEU“, kad būtų pasiektas atviro strateginio savarankiškumo tikslas; mano, kad ES priklausomybė nuo išteklių tiekimo kelia vis didesnį susirūpinimą; ragina ES toliau investuoti į savo atviro strateginio savarankiškumo stiprinimą užtikrinant spartesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą, greitesnius leidimų išdavimo procesus, pastatų dekarbonizaciją, prieigą prie ypatingos svarbos žaliavų ir atsparių ES pramonės ekosistemų vertės grandinių kūrimą, visų pirma tokiose svarbiose srityse, kaip sveikatos priežiūra ir gynyba; prašo skirti tinkamą finansavimą, kad būtų užtikrinta nuolatinė dabartinių Europos pavyzdinių programų kosmoso sektoriuje, įskaitant „Copernicus“, „Galileo“ / EGNOS, Europos palydovinio ryšio iniciatyvą (GOVSATCOM) ir informuotumo apie padėtį kosmose (SSA) iniciatyvą, plėtra;

28. mano, kad skaitmeninė pertvarka suteikia daug galimybių gerinti skaitmeninę infrastruktūrą ir junglumą bei ugdyti skaitmeninius įgūdžius; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į Skaitmeninės Europos programos ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP skaitmeninės ekonomikos sektoriaus dalis), taip pat Skaitmeninio švietimo veiksmų plano svarbą; pakartoja, kad reikia parengti mokytojams ir besimokantiems asmenims skirtą DI, kodavimo ir robotikos švietimo programą, kuri būtų finansuojama pagal atitinkamas programas; pažymi, kad ES biudžeto lėšomis turi būti tinkamai remiamas etiškas ir nediskriminacinis DI naudojimas, visų pirma švietimo ir kultūros sektoriuose; primena, jog reikia, kad ES finansuojamomis programomis būtų toliau investuojama į visuomenės skaitmeninio raštingumo didinimą ir skaitmeninio atotrūkio, įskaitant lyčių skaitmeninį atotrūkį, mažinimą švietimo ir mokymosi visą gyvenimą srityse;
29. pabrėžia centrinę ES biudžeto vaidmenį įgyvendinant Europos žaliąjį kursą ir kovojant su klimato kaita mažinant išmetamųjų teršalų kiekį, didinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą, kuriant žiedinę ekonomiką, apsaugant ekosistemas ir stabdant nerimą keliančią biologinės įvairovės nykimo tendenciją, kartu užtikrinant konkurencingumą ir kuriant žaliąsias darbo vietas bei užtikrinant ekonomikos augimą ES; pabrėžia, kad programa LIFE atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį įgyvendinant Europos žaliąjį kursą ir siekiant Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo, vadovaujantis ES klimato teisės aktu ir Paryžiaus susitarimu; yra labai susirūpinęs dėl didelio klimato kaitos poveikio, be kita ko, susijusio su vandens trūkumu;
30. pabrėžia, kad susirūpinimas dėl energijos tiekimo saugumo ir aukštų energijos kainų lemia energijos nepritekliaus klausimą ir kelia iššūkių Europos pramonei, ypač MVI; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia didinti ES investicijas į vykstantį ES perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, be kita ko, į energijos vartojimo efektyvumą, mokslinius tyrimus ir inovacijas tvarių mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir anglies dioksido neišskiriančių technologijų srityje, visų pirma srityse, kurios daro teigiamą poveikį namų ūkių pragyvenimo išlaidų mažinimui, pvz., pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo; pažymi didžiulius investicijų į transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą poreikius ir nuolatinį statybos ir žaliavų kainų padidėjimą; pripažįsta strateginę TEN-T išplėtimo į rytines kaimynines šalis ir glaudesnių jungčių su ES strateginiais partneriais vertę; pabrėžia EITP transporto programos svarbą ir jos teigiamą vaidmenį siekiant žaliojo kurso tikslų ir pereinant prie švarios energijos;

31. pabrėžia, kad 2025 m. biudžetas turi atitikti Sąjungos tikslus ir tarptautinius įsipareigojimus; pabrėžia, kad reikia nuolat dirbti siekiant Tarpinstituciniame susitarime nustatytų klimato ir biologinės įvairovės aspekto integravimo ir susijusių Sąjungos biudžeto išlaidų tikslų, nes jie yra platesnio tikslo ne vėliau kaip iki 2050 m. neutralizuoti Sąjungos poveikį klimatui dalis; primena Tarpinstitucinio susitarimo nuostatą, pagal kurią nustatomos atitinkamos priemonės, kurių reikia imtis, jei atlikus periodinį padėties vertinimą paaiškėja, kad pažanga siekiant taikytinų tikslų yra nepakankama; yra susirūpinęs dėl to, kad Komisija pabrėžia, jog 10 proc. su biologine įvairove susijęs išlaidų tikslas 2026 m. ir 2027 m. greičiausiai nebus pasiektas, ir kad nesiūloma jokių aiškių būdų, kaip pasiekti sutartus tikslus; ragina Komisiją stebėti, ar įgyvendinamas reikšmingos žalos nedarymo principas, ir prireikus imtis reikiamų taisomųjų priemonių;
32. pabrėžia Europos miestų iniciatyvos ir tinkamo jos finansavimo svarbą siekiant visų jos tikslų; ragina vietos valdžios institucijoms skirti daugiau tiesioginio finansavimo, kad būtų stiprinami jų gebėjimai, teikiama techninė parama ir keičiamasi geriausia patirtimi; ragina didinti atitinkamoms agentūroms skirtus išteklius, kurie turi atitikti darbo krūvį, susijusį su ES žaliojo kurso darbotvarke, visų pirma Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkiniu;
33. pabrėžia esminį ūkininkų ir žvejų indėlį į visuomenę ir todėl pabrėžia, kad bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) ir bendra žuvininkystės politika yra labai svarbios apsirūpinimo maistu saugumui ir didesniam ES savarankiškumui gaminant aukštos kokybės maisto produktus; pabrėžia BŽŪP vaidmenį užtikrinant tvarias ir deramas pajamas ES ūkininkams, ypač smulkiesiems ir jauniems ūkininkams; ragina imtis konkrečių priemonių siekiant spręsti pagrindines ūkininkų nepasitenkinimo priežastis visoje ES, visų pirma ragina nedelsiant skirti išteklių ir imtis priemonių, kurios padėtų ūkininkams susidoroti su infliacijos, kuro sąnaudų, naujų gamybos standartų ir pasaulinės maisto rinkos pokyčių poveikiu; pabrėžia, kad reikia padėti naujiems ir jauniems ūkininkams, taip užtikrinant kartų kaitą ir sykiu sprendžiant darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo žemės ūkio maisto produktų sektoriuje problemą; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos ūkininkai susiduria su daugybe iššūkių, visų pirma pernelyg didele biurokratija ir administracine našta, didėjančiu reglamentavimo dubliavimu, trūkumu ir sudėtingomis darbo sąlygomis; pabrėžia, kad reikia geriau spręsti didėjančio potvynių, sausrų ir miškų gaisrų dažnumo ir intensyvumo poveikio sektoriams klausimą taikant specialias paramos priemones; ragina užtikrinti pakankamas pajamas visiems žemės ūkio sektoriuose; pabrėžia, kad reikia tinkamai remti mokslinius tyrimus ir inovacijas ir laikytis darbo standartų, taip pat reikia tinkamų investicijų, kad būtų galima pasiūlyti alternatyvius pajamų šaltinius ir palengvinti perėjimą prie tvaresnės ir įperkamesnės maisto sistemos, visų pirma pasitelkiant inovacijas, išsaugant ūkininkų pajamas, kartu išvengiant padėties, kai Europos ūkininkai susiduria su nesažininga konkurencija dėl mūsų standartų neatitinkančio importo; tikisi, kad vykdant strateginį dialogą dėl žemės ūkio ateities bus sprendžiami visi svarbūs klausimai, įskaitant prevencinius aspektus;
34. pakartoja, kad visos ES programos, politika ir veikla turėtų būti įgyvendinamos taip, kad siekiant jų tikslų būtų skatinama lyčių lygybė; į tai atsižvelgdamas teigiamai vertina Komisijos darbą sudarant biudžetą atsižvelgiant į lyčių aspektą ir pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti lyčių aspekto stebėjimo metodiką, kad būtų galima įvertinti Sąjungos išlaidų poveikį lytims, kaip nustatyta Tarpinstituciniame susitarime; ragina Komisiją parodyti šios 2025 m. biudžeto metodikos rezultatus kartu su sistemingu pagal lytį suskirstytą duomenų rinkimu, ataskaitų teikimu ir vertinimu;

Ateičiai pritaikytas biudžetas kintančiame pasaulyje

35. pakartoja, kad reikia įgyvendinti migracijos ir prieglobsčio politiką, grindžiamą solidarumu, bendra atsakomybe ir pagarba žmogaus teisėms, laikantis Sąjungos vertybių ir tarptautinių įsipareigojimų; pabrėžia, kad veiksmingas, humaniškas ir sąžiningas Sąjungos išorės sienų valdymas ir apsauga yra labai svarbūs dalykai siekiant užtikrinti Sąjungos saugumą, garantuoti sklandų ir efektyvų Sąjungos migracijos ir prieglobsčio politikos įgyvendinimą, visų pirma siekiant pasirengti naujojo Migracijos ir prieglobsčio pakto taikymui, be kita ko, kiek tai susiję su veiksmingomis, saugiomis ir oriomis priemonėmis, integracijos, grąžinimo ir readmisijos procedūromis; pabrėžia itin svarbų Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) ir Sienų valdymo ir vizų priemonės (SVVP) vaidmenį šioje srityje; primena, kad reikia išsaugoti laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje galimybę; primena, kad Rumunija ir Bulgarija iki 2024 m. kovo mėn. prisijungė prie Europos Šengeno erdvės be sienų, ir pakartoja, kad svarbu skubiai užbaigti ir visiškai įgyvendinti prisijungimo procesą, apimant sausumos ir traukinių jungtis; sieks, kad 2025 m. biudžete šiems tikslams būtų numatyta kuo daugiau lėšų; mano, kad ES turi glaudžiai bendradarbiauti su kaimyninėmis šalimis ir trečiosiomis kilmės ir tranzito šalimis, kad paskatintų stabilų, tvarų ir įtraukų vystymąsi ir pašalintų pagrindines migracijos priežastis, taip užkertant kelią neteisėtai migracijai ir apsaugant pažeidžiamus asmenis nuo neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklų, taip pat mirčių jūroje; ypač atkreipia dėmesį į didėjančią už sienų stebėjimą ir valdymą atsakingų agentūrų atsakomybę, paramą valstybėms narėms joms vykdant savo užduotis pagal bendrą Europos prieglobsčio sistemą ir pagrindinių teisių laikymąsi; pabrėžia, kad visoms agentūroms, veikiančioms saugumo, teisingumo, teisėsaugos, prieglobsčio ir migracijos, taip pat sienų valdymo srityse, reikia tinkamo finansavimo, darbuotojų ir darbuotojams skirtų mokymų, kad jos galėtų vykdyti savo įgaliojimus; ragina ypatingą dėmesį skirti teisingam didelės apimties ES IT sistemų, kuriomis prisidedama prie Sąjungos saugumo aplinkos, įgyvendinimui ir valdymui;
36. pabrėžia, kad saugumo padėtis aplink ES per ateinančius metus išlieka labai nestabili; ir toliau daug dėmesio skirs Europos saugumo ir gynybos pajėgumams, kad būtų galima geriau reaguoti į precedento neturinčius geopolitinius iššūkius; mano, kad ES biudžetas yra labai svarbus bendros ES gynybos strategijos ir sustiprinto valstybių narių saugumo ir gynybos koordinavimo kontekste; nori sustiprinti savo sėkmingiausias ir aktualiausias programas, pvz., Europos gynybos fondą ir jo agentūras, kad būtų sustiprintas Europos suverenumas; nori pabrėžti ES lygmens investicijų gynybos srityje sinergiją ir veiksmingumą, ypač karinio mobilumo, infrastruktūros apsaugos ir sąveikumo srityse; pabrėžia, kad būtina spręsti tokius klausimus kaip dezinformacija, kuri yra didėjantis politinis ir saugumo iššūkis, ypač prasidėjus Rusijos karui Ukrainoje, dėl kibernetinių nusikaltimų ar tarpvalstybinio pobūdžio organizuoto nusikalstamumo;
37. pakartoja, kad smerkia Rusijos karą prieš Ukrainą, ir pabrėžia, kad Rusijos karas prieš Ukrainą sugražino karą į Europos Sąjungos kaimynines šalis ir padarė poveikį tiekimo grandinėms, prekybos ir ekonominiams santykiams; pakartoja, kad visapusiškai remia Ukrainą jai kovojant už laisvę ir demokratiją; apgailestauja dėl siaubingo poveikio Ukrainos žmonių gyvenimams, kančių, taip pat dėl didelių ekonominių ir socialinių padarinių Europos žmonėms, kuriuos sukėlė neišprovokuotas ir nepateisinamas Rusijos agresijos karas; mano, kad 2025 m. biudžetas turėtų padėti švelninti pragyvenimo išlaidų krizės ir infliacijos poveikį; primena, kad tam tikros valstybės narės, visų pirma pasienio valstybės narės, ir pažeidžiami ekonomikos sektoriai tebėra itin pažeidžiami dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinių ir nusipelno paramos tokiose srityse kaip žemės ūkis ar infrastruktūra, taip pat karinis mobilumas, vadovaujantis ES

solidarumo dvasia;

38. ir toliau yra pasiryžęs padėti Ukrainai ir ją remti pagal siūlomą Ukrainos priemonę, pagal kurią bus teikiama pagalba dotacijų ir paskolų forma Ukrainos pertvarkymui, atgaivinimui ir atstatymui, makrofinansinei paramai, institucinei, socialinei, ekonominei ir aplinkosauginei konvergencijai ir viešosioms investicijoms, taip pat jos stojimo į ES procesui; pabrėžia, kad būtina derinti ir yra galimybė derinti paramą Ukrainai ir atstatymo pastangas su konstruktyviu pasirengimo narystei procesu, kuriuo skatinamos reformos ir laipsniškas perėjimas prie ES *acquis*; primena, kad humanitarinė pagalba Ukrainai nebus įtraukta į Priemonės taikymo sritį, todėl pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis reikės skirti pakankamai išteklių humanitarinei pagalbai ir 2025 m. biudžete;
39. mano, kad parama Vakarų Balkanų šalims, atsižvelgiant į ES plėtrą, tebėra svarbi ir palankiai vertina Komisijos naująjį augimo planą Vakarų Balkanams kaip teisingą žingsnį siekiant toliau remti Vakarų Balkanų šalių ekonominę konvergenciją su ES bendrąja rinka; akcentuoja, kad svarbu nuolat remti šalis kandidates joms įgyvendinant būtinas su stojimu susijusias reformas, visų pirma teisinės valstybės, kovos su korupcija ir demokratijos srityse, taip pat didinant šių šalių atsparumą, užkertant kelią hibridinėms grėsmėms ir kovojant su jomis;
40. palankiai vertina sprendimą suteikti Ukrainai ir Moldovos Respublikai šalių kandidačių statusą ir pabrėžia, kad būtina skirti reikiamų lėšų jų stojimo procesui remti; pabrėžia, kad 2025 m. asignavimai, numatyti Pasirengimo narystei paramos priemonei (PNPP III) ir pagal atitinkamas biudžeto eilutes, skirtas Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonei (KVTBP) „Globali Europa“, turėtų paskatinti bendradarbiavimą su Moldova ir Gruzija, laikantis susitarimo dėl DFP tikslinimo;
41. pabrėžia, kad KVTBP „Globali Europa“ yra gyvybiškai svarbi priemonė, turint omenyje Sąjungos, kaip pirmaujančios pasaulio galios, poziciją, kad ji galėtų atlikti savo, kaip taikios stabilizuojančios jėgos, vaidmenį visame pasaulyje, stiprinant Sąjungos geopolitinius interesus pasaulio mastu; primygtinai teigia, kad šios priemonės finansinis rezervas buvo išnaudotas ir jam turėtų būti skubiai skirta daugiau lėšų;
42. be to, pabrėžia KVTBP programos svarbą remiant pasaulinių iššūkių sprendimą, propaguojant žmogaus teises, laisves ir demokratiją, taip pat stiprinant pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimus ir įgyvendinant Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus klimato ir biologinės įvairovės srityse, taikant visapusišką stebėsenos ir kontrolės sistemą;
43. apgailestauja, kad Komisija mokėjimų trečiosioms šalims atvejais nenustatė veiksmingesnių sąlygų, kaip priemonių, skirtų Sąjungos geopolitiniams interesams, visų pirma susijusiems su Sąjungos migracijos politika, gynybos klausimais ir žmogaus teisėmis, įgyvendinti; ragina Komisiją nustatyti konkrečias mokėjimų trečiosioms šalims sąlygas ir orientyrus, atitinkančius konkrečius Sąjungos politinius interesus, ir nedelsiant sulaikyti atitinkamą dalį mokėjimų, jei trečioji šalis nesilaiko nustatytų sąlygų; tikisi, kad visi paskirti atsakingi Komisijos nariai per jiems skirtus klausymus įsipareigos laikytis tokių griežtesnių, interesais grindžiamų paramos iš ES biudžeto sąlygų, taikomų trečiosioms šalims;
44. pabrėžia, kad svarbu didinti finansavimą pagal pietinėms ir rytinėms kaimyninėms šalims skirtas biudžeto eilutes, siekiant remti politines, ekonomines ir socialines

reformas regionuose, teikti pagalbą pabėgėliams, visų pirma užtikrinant nuolatinį, padidintą ir nuspėjamą atitinkamų veikėjų ir agentūrų finansavimą, atitinkantį poreikių lygį, kad būtų galima pasiekti žmones vietoje, taikant apdairų paskirstymo mechanizmą, kuriuo būtų visapusiškai laikomasi ES taisyklių, kad būtų užkirstas kelias nusikalstamam Europos lėšų naudojimui;

45. primena, kad ES humanitarinė pagalba civiliams gyventojams, kuriems labai reikia pagalbos, yra būtina ir prisideda prie stabilumo ir taikos užtikrinimo nukentėjusiuose regionuose ir kad turi būti užtikrintas skubiai reikalingų pagrindinių paslaugų ir humanitarinės pagalbos teikimas ir jam neturi būti trukdoma laikantis tarptautinių sprendimų, kartu taikant įprastas tikrinimo ir stebėsenos procedūras; numato, kad dėl karų, didėjančio geopolitinio nestabilumo, nuolatinio itin didelio skurdo ir dažnesnių gaivalinių nelaimių humanitarinės pagalbos finansiniai poreikiai toliau didės; remdamasis šiomis prielaidomis, mano, kad ES turės gerokai padidinti humanitarinę pagalbą, kad būtų reaguojama į didėjančius poreikius vietoje, ypač kalbant apie žmones, kuriems jos reikia Artimųjų Rytų regione;
46. pakartoja, kad nedviprasmiškai smerkia grupuotės „Hamas“ 2023 m. spalio 7 d. įvykdytus žiaurius teroristinius išpuolius prieš Izraelį ir jo žmones ir reiškia gilų liūdesį dėl nekaltų aukų abiejose pusėse; pabrėžia, kad iš Sąjungos biudžeto turi būti toliau teikiama parama taikai ir stabilumui regione kurti, kovai su neapykanta, politiniu ekstremizmu ir fundamentalizmu bei žmogaus teisių propagavimui;
47. primena savo 2024 m. sausio 18 d. priimtą rezoliuciją, kurioje pripažįstamas JT pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA), kuri šiuo metu suteikia prieglobstį daugiau kaip milijonui šalies viduje perkeltų asmenų ir yra didžiausia humanitarinės pagalbos teikimo platforma, padedanti žmonėms Gazos Ruože, kuriame visi gyventojai susiduria su blogėjančiomis humanitarinėmis sąlygomis, įskaitant pastogės, švaraus vandens, maisto ir medicininės pagalbos trūkumą, vaidmuo; todėl pakartoja nuolatinio ir nuspėjamo ES finansavimo svarbą; palankiai vertina tai, kad JT nedelsdamos pradėjo tyrimą po to, kai buvo pateikti rimti įtarimai dėl asmenų, kurie, būdami UNRWA darbuotojai, kaip įtariama, dalyvavo 2023 m. spalio 7 d. teroristiniuose išpuoliuose prieš Izraelį, ir agentūros pateiktą informaciją bei skubius veiksmus, visų pirma siekiant nedelsiant nutraukti esamas darbo sutartis; atkreipia dėmesį į Komisijos raginimą atlikti išorės auditą siekiant peržiūrėti JT kontrolės sistemų vertinimą pagal ramsčius, taip pat į tai, kad tam pritarė UNRWA; pritaria Komisijos įgyvendinamoms kontrolės, stebėsenos ir tikrinimo sistemoms, ir primena, kad naudos gavėjai, naudodami ES lėšas, turi laikytis ES taisyklių ir apsaugos priemonių bei tarptautinės teisės; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina tai, kad Komisijai atlikus ES pagalbos Palestinei peržiūrą padaryta išvada, kad kontrolės priemonės ir esamos veiksmingos apsaugos priemonės veikia gerai ir iki šiol nerasta jokių įrodymų, kad būta pinigų nukreipimo nenumatytiems tikslams atveju, taip pat palankiai vertina tai, kad atliekamas rizikos vertinimas ir taikomos susijusios papildomos priemonės;

Programų įgyvendinimo skatinimas

48. primena, kad Parlamentas tvirtai remia itin svarbų sanglaudos politikos vaidmenį įgyvendinant ES politikos prioritetus ir skatinant ES ekonomiką, t. y. prisidedant prie teisingo, įtraukaus ir tvaraus augimo bei vystymosi, propaguojant ekonominę ir socialinę valstybių narių ir jų regionų konvergenciją, remiant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat didinant inovacijas ir užimtumą; pakartoja savo įsitikinimą, kad sanglaudos politikos tikslai gali būti pasiekti tik tuo atveju, jei bus aktyviai ir skubiai

sprendžiama vėlavimo vykdyti programą problema; mano, kad toks požiūris skatinti lėšų panaudojimą ir įgyvendinimą taip pat būtų veiksmingiausias būdas užtikrinti, kad ES išlaidų pridėtinė vertė būtų matoma ir apčiuopiama žmonėms Europos Sąjungoje; primena, kad reikia didesnės techninės pagalbos siekiant toliau skatinti valstybių narių gebėjimus panaudoti lėšas;

49. pabrėžia, kad ES biudžeto lėšos turi pasiekti ES piliečius ir MVĮ; primena, kad administracinių procedūrų supaprastinimas, naudotojams patogios ir informatyvios svetainės bei portalai, biurokratijos mažinimas ir vieno langelio principu veikiančių centrų kūrimas yra labai svarbūs, kad ES programos taptų prieinamesnės vietos ir regionų valdžios institucijoms, pilietinės visuomenės organizacijoms, jauniems verslininkams ir MVĮ;
50. primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją paspartinti veiksmų programų, finansuojamų iš pasidalijamojo valdymo fondų, įgyvendinimą ir užtikrinti greitą biudžeto, visų pirma sanglaudos fondų, vykdymą; pažymi, kad nepanaudota 2014–2020 m. programų lėšų dalis turėtų būti perskirstyta valstybėms narėms, siekiant toliau mažinti regioninius skirtumus; ragina sparčiai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, taip pat ragina Komisiją atlikti įgyvendinimo proceso, kliūčių ir rezultatų vertinimą; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl nepakankamo lėšų panaudojimo, jei padėtis greitai nebus pagerinta, kils mokėjimų krizė, t. y. bus neatitiktis tarp mokėjimų poreikių ir turimos manevringumo maržos pagal DFP mokėjimų viršutinę ribą 2026 m. ir 2027 m.;
51. mano, kad išsamaus patikrinimo, atskaitomybės ir pagarbos Sąjungos vertybėms reikalavimai turėtų būti taikomi visiems ES lėšų gavėjams ir įgyvendinantiems partneriams, siekiant apsaugoti ES finansinius interesus ir išvengti netinkamo kišimosi, pakartoja, kad svarbu turėti veiksmingas ir visapusiškas stebėsenos ir kontrolės institucijas, kurios atskleistų ir tirtų nusikaltimus ES finansiniams interesams, už juos persekiotų ir patrauktų atsakomybėn, nes kovai su korupcija išleistos lėšos ES duoda didžiulę grynąją grąžą; todėl mano, kad šios įstaigos turėtų turėti pakankamai išteklių ir pakankamai darbuotojų, kad galėtų kuo veiksmingiau atlikti savo užduotis; taip pat pabrėžia, kad siekiant užtikrinti, jog finansų sektorius veiktų piliečių ir vartotojų labui, būtina tinkama ES priežiūra; atsižvelgdamas į tai, kad reikia tvirto, įtraukaus ir atsparaus finansų sektoriaus, prašo, kad Europos finansų priežiūros institucijoms ir agentūroms, kurioms pavesta vykdyti priežiūros užduotis arba rengti techninius reguliavimo standartus šiuo klausimu, skirti ištekčiai būtų visapusiškai pritaikyti atsižvelgiant į visas naujas reguliavimo užduotis, kurias reikės atlikti įgyvendinant šiuos politikos tikslus;
52. ragina visus susijusius subjektus dėti papildomas pastangas, kad būtų skatinamas projektų įgyvendinimas ir reikalavimus atitinkančio finansavimo panaudojimas, taip sumažinant neįprastai didelius dar neįvykdytus įsipareigojimus; mano, kad 2024 m. ir 2025 m. turėtų būti pasinaudota galimybe nustatyti ir pašalinti bet kokias kliūtis, trukdančias veiksmingesniam įgyvendinimui; ragina numatyti pakankamus biudžeto išteklius, kad būtų paspartintas programų įgyvendinimas ir tuo tikslu būtų papildomai stiprinami gebėjimai ir teikiama techninė pagalba valstybėms narėms, ypač toms, kurios susiduria su didesniais sunkumais panaudojant lėšas, įskaitant EGADP lėšas, taip pat taikomos priemonės, kuriomis būtų paspartintos sąžiningos, konkurencingos ir veiksmingos viešųjų pirkimų ir konkursų procedūros, siekiant sustiprinti įgyvendinimo pastangas;

53. pabrėžia veiksmingo komunikavimo apie ES politiką ir programas ir jų matomumo svarbą didinant piliečių, įmonių ir partnerių informuotumą apie ES teikiamą pridėtinę vertę; ragina užtikrinti, kad šiai sričiai būtų skiriami pakankami asignavimai;
54. primena, kad tinkamas gerai parengtų programų įgyvendinimas įmanomas tik padedant specialiai paskirtai administracijai; pabrėžia esminį įstaigų ir decentralizuotų agentūrų darbą ir mano, kad jos turi turėti pakankamai darbuotojų ir pakankamai išteklių, kad galėtų vykdyti savo užduotis; pabrėžia, kad jų užduotys plėtojamos atsižvelgiant į politikos prioritetus, pvz., žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir pabrėžia, kad skiriant naujas atsakomybės sritis ir išplečiant jų įgaliojimus turi būti proporcingai numatomi nauji ištekliai;
 - o
 - o o
55. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Europos Audito Rūmams.